192428 - Kaza Orucu, Farz Orucu Gibi Geceden Niyet Gerektirir

Soru

Ramazan orucu kazasını yapmadan nafile orucunu tuttum, tutmuş olduğum nafile orucunu kaza olarak sayabilir miyim? Ayrıca tutmuş olduğum nafile orucunu gün içerisinde niyeti değiştirerek kaza orucuna dönüştürebilir miyim?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi:

Tutmuş olduğunuz nafile orucu Ramazan orucu kazasının yerine geçmez. Çünkü kaza orucunda gecesinden niyet getirmek gerekir. Zira kaza orucu eda/farz orucu hükmündedir. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: "Bir kimse sabah/fecr başlamadan oruç tutmaya kesin karar verip niyet etmezse o kimsenin orucu geçerli değildir." (Tirmizi 730,Elbani sahih dedi)

Tirmizi bunun sonunda şöyle demiştir: İlim ehlinin yanında bunun anlamı şudur: Her kim Ramazan orucunda, Ramazan kazasında veya adak orucunda geceden itibaren niyet etmezse geçerli olmaz. Ancak nafile orucunda sabahladığı vakitte de niyet edebilir. İmam Şafii, Ahmed ve İshak bu görüştedirler.

Nevevi Rahimehullah şöyle dedi: Ramazan orucu, Ramazan kazası, kefaret orucu, hacda fidye orucu ve diğer vacip oruçlar; gündüz vaktinde yapılan niyetle geçerli olmazlar. Bu konuda ihtilaf yoktur. (el Mecmu 6/289), (el Muğni, İbn Kudame 3/26)

İbadet bitiminden sonra niyette yapılan değişiklik, ibadeti etkilemez.

El Suyuti Rahimehullah şöyle dedi: Namazı kıldıktan sonra namazını kesmek isterse icma ile namazı bozulmaz. Aynı şekilde diğer ibadetlerde de öyledir. (el Eşbah ve el Nezair s. 37)

Böylece nafile orucu ile tutulan oruç kaza orucunun yerine geçmez.

Orucun başlangıcı nafile olarak başlamış, günün ortasında kaza orucu olarak tutmak istemesi orucun bir kısmını nafile niyetiyle tutmuş olmaktadır. Bu nedenle farz orucu geçerli olmaz. Çünkü ameller niyetlere göredir. Ayrıca genel bir orucu belirli bir oruca dönüştürmek geçerli değildir.

Diğer bir husus da üzerinde Ramazan kazası olan bir kimsenin nafile orucu tutması yasak değildir. Tuttuğunuz nafile oruçları geçerli olup diğer Ramazan gelinceye kadar kaza için vaktiniz mevcuttur. Fakat Ramazan kazası bitmeden Şevval'dan altı gün oruç tutmak caiz değildir. Bu konuda da ilim ehli arasında ihtilaf mevcuttur. Daha fazla bilgi için (39328) nolu soruların cevaplarına bakınız.

En iyisini Allah bilir.